

Over recht en regels in de verzekeringsbranche.

BEURSPOLIS EN PREMIE: WAT ALS ONDERBEMIDDELAAR NIET AFDRAAGT AAN MAKELAAR?

BIJ HET ONDERBRENGEN VAN EEN VERZEKERING OP DE BEURS SPEELT DE MAKELAAR EEN CENTRALE ROL, DIE OOK TOT UITDRUKKING KOMT BIJ HET INCASSEREN VAN DE PREMIE. HET KOMT VOOR DAT DE MAKELAAR NIET RECHTSTREEKS ZAKENDOET MET DE VERZEKERINGNEMER MAAR DAT DIE WORDT BIJGESTAAN DOOR EEN BEMIDDELAAR. HET IS NIET ONDENKBAAR DAT DE VERZEKERINGNEMER GEEN ZICHT HEEFT OP DERGELIJKE PARTIJEN BOVEN IN DE INTERMEDIAIRE DISTRIBUTIEKETEN. DAT KAN GEVOLGEN HEBBEN.

Bij provinciaal gesloten schadeverzekeringen heeft de bemiddelaar de bevoegdheid om namens de verzekeraar het premie-incasso te verzorgen. Hiervan kan overigens in de samenwerkingsovereenkomst worden afgeweken. Als de bemiddelaar belast is met het incasseren van de premie, dan worden deze premies periodiek via de rekening-courantverhouding doorgeboekt. Betaling van de premie aan de bemiddelaar geldt als bevrijdende betaling aan de verzekeraar. Als de bemiddelaar tussentijds failleert (dus nog voordat de premie is doorgeboekt aan de verzekeraar) dan heeft de verzekeraar pech omdat hij zich dan jegens de verzekeringnemer niet op wanbetaling kan beroepen.

DE BEURS

Bij verzekeringen die ter beurse worden gesloten, dus in het coassurantiebedrijf, gaat het anders. Hier speelt de makelaar een centrale rol. Die komt ook tot uitdrukking bij het incasseren van de premie. Want de makelaar bindt zich jegens de verzekeraar als eigen schuld voor de betaling van de premie. De verzekeringnemer is in zo'n geval de premie verschuldigd aan de makelaar. Dit wordt doorgaans aangeduid als het delcredere-

beding (artikel 7:936 BW). Het risico op wanbetaling van de premie verschuift in zo'n geval naar de makelaar. Ter bescherming van de makelaar is in de polissen met zo'n beding standaard opgenomen dat de verzekeraar de uitkering kan verrekenen met de makelaar voor eventueel nog openstaande premiebedragen. In de praktijk komt het voor dat de makelaar niet rechtstreeks zakendoet met de verzekeringnemer maar dat de verzekeringnemer wordt bijgestaan door een (plaatselijke) bemiddelaar. Laatstgenoemde schakelt dan de makelaar in om de verzekering op de beurs te sluiten, al dan niet door tussenkomst van een gevolmachtigde van de verzekeraar. Het is niet ondenkbaar dat de verzekeringnemer geen zicht heeft op dergelijke partijen boven in de intermediaire distributieketen. De verzekeringnemer beschouwt zijn bemiddelaar niet zelden als diens (aanspreekpunt van de) verzekeraar dan wel schakelt die partij gelijk met de verzekeraar. Als de verzekeringnemer diens premie betaalt aan zijn bemiddelaar, is in sommige gevallen weliswaar goed denkbaar dat hij daarmee in de (onterechte) veronderstelling verkeert gekweten te zijn, maar komt hij bij de aanspraak op uitkering alsnog bedrogen uit.

MAKELAAR HEEFT GEEN ZORGPLICHT JEGENS DE VERZEKERINGNEMER, DIE LIGT BIJ DE ONDERBEMIDDELAAR

SCHADE AAN STRANDHUIS

Een zaak bij de rechtbank Rotterdam (Rechtbank Rotterdam 7 september 2018 ECLI:NL:RBROT:2018:7348), illustreert deze materie. De casus was als volgt. X is sinds 1989 eigenaar van een strandhuis. Op 25 juli 2015 waait door een storm het dak van een ander strandhuis en vliegt in de voorpui van het strandhuis van X. Een expert stelt de schade vast op ruim € 6.000. X is lid van de Kampeervereniging Amsterdam (KVA). Ten behoeve van de leden van de KVA is voor de strandhuizen een beurspolis gesloten, door bemiddeling van Aon als beursmakelaar, handelend in opdracht van de adviseur van X, die op haar beurt handelde in opdracht van (de leden van) de KVA (waaronder X). De adviseur van X was dus aan te merken als onderbemiddelaar. Op die beurspolis zijn van toepassing de Nederlandse beursvoorwaarden voor uitgebreide gevarendekking (NBUG 2006), met bijbehorende clausules zoals een betalingsverkeerclausule. Dit houdt in dat Aon zich ten opzichte van de verzekeraars als eigen schuld heeft verbonden om de premie te voldoen. De door de verzekeringnemer aan de onderbemiddelaar te betalen premie is pas voldaan als de onderbemiddelaar de premie heeft afgedragen aan Aon. Gebeurt dit niet, dan kan Aon eventuele schadepenningen verrekenen met de openstaande premie.

X heeft jaarlijks zijn premie betaald aan diens adviseur, laatstelijk in oktober 2014 voor een bedrag van ruim € 16.000. Ondanks diverse aanmaningen van Aon liet de adviseur echter na dit bedrag door te betalen aan Aon. Nadat X bij Aon aanspraak maakte op dekking onder de polis, wees Aon deze vordering af en verwees naar zowel de betalingsverkeerclausule als artikel 7:936 BW. Volgens Aon komt haar een beroep op verrekening met de achterstallige premie toe. Tussen de uit te keren schade (€ 6.000) en de achterstallige premie (€ 16.000) gaapt immers een groot gat. X spreekt Aon in rechte aan en vordert alsnog betaling van het bedrag van € 6.000. (Terzijde: de toenmalige adviseur van X is in juli 2016 gefailleerd. Het faillissement is wegens gebrek aan baten opgeheven zodat het instellen van een vordering jegens de adviseur niet zinvol was.)

VERREKENING

De rechtbank stelt allereerst vast dat Aon terecht een beroep toekomt op verrekening. Volgens de rechtbank zijn de betreffende voorwaarden voldoende duidelijk en niet voor meerderlei uitleg vatbaar, zodat dat voor X geen grond oplevert om uitbetaling van het schadebedrag op te baseren. Door X wordt subsidiair gesteld dat het naar maatstaven van redelijkheid en billijk-

heid onaanvaardbaar is dat Aon een beroep doet op de betalingsverkeerclausule. Volgens X heeft Aon hem nooit op de hoogte gesteld van de risico's indien de adviseur (de onderbemiddelaar) niet tot afdracht van de premiegelden aan Aon overgaat. De rechtbank legt ook deze stelling naast zich neer. Want een dergelijke onwetendheid kan volgens de rechtbank niet aan Aon worden toegerekend. Dit ligt naar het oordeel van de rechtbank volledig in de eigen risicosfeer van X. Volgens de rechtbank had X best kunnen weten dat zijn adviseur niet 'de verzekeraar' zelf was en is het inschakelen van een adviseur (en de door diens toedoen gemaakte fouten) de eigen verantwoordelijkheid van X geweest.

X tracht nog te betogen dat Aon in de op haar rustende zorgplicht tekort is geschoten. Ook dit laatste anker van X wordt door de rechtbank verworpen. Want tussen Aon en X bestaat immers geen contractuele relatie waarop een dergelijke (bijzondere) zorgplicht kan worden gebaseerd. De rechtbank volgt Aon in haar verweer dat het in een situatie van onderbemiddeling bij uitstek de onderbemiddelaar (dus in dit geval de (inmiddels) gefailleerde adviseur van X) is die gehouden is tot informatieverstrekking. Want deze adviseur staat, in tegenstelling tot de bemiddelaar daarboven, rechtstreeks in contact met de klant). Aon heeft volgens de rechtbank aan haar verplichtingen voldaan door meermaals bij de adviseur van X aan te dringen op afdracht van de premiegelden. Dat de adviseur op haar beurt vervolgens wel tekort is geschoten jegens X, kan volgens de rechtbank niet als een tekortkoming van Aon worden aangemerkt. De slotsom is dat de vorderingen van X jegens Aon door de rechtbank worden afgewezen. ■